

Nr 143.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt prägeförmannen vid mynt- och justeringsverket Lars Petter Karlströms änka; given Stockholms slott den 14 mars 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

K. J. Beskow.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 14 mars 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETERSSON.

Departementschefen, statsrådet Beskow, anför härefter:

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 20 januari 1923 till finansdepartementet inkommen skrift gjorde prägeförmannen vid mynt- och justeringsverket Lars Petter Karlströms änka Emma Kristina Karlström, född Andersdotter, framställning om erhållande av någon pension eller livränta av allmänna medel.

Till stöd härför åberopade sökanden, under framhållande av mannens långvariga och plikttrogna tjänst, att, då så gott som intet återstode av de medel, makarna hopsparat, hon, därest ansökningen icke bifölles, bleve

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 1 saml. 106 häft. (Nr 143.)

nödsakad att inom den närmaste framtiden vända sig till fattigvården. Några närmare anhöriga, som kunde taga vård om henne eller bidra till hennes försörjning, hade hon icke.

Ett ansökningen bifogat åldersbetyg utvisar, att änkan Karlström är född den 12 juli 1854.

*Mynt- och
justerings-
verket.*

Efter remiss avgav mynt- och justeringsverket den 12 mars 1923 utlåtande i ärendet och anförde därvid följande:

»Prägel förmannen Lars Petter Karlström hade vid sin död den 12 augusti 1917 varit i mynt- och justeringsverkets tjänst under en tid av 43 år 4 månader. Under hela sin anställningstid hade Karlström städse med största plikttröhet och redlighet fullgjort sina åligganden, och hade givetvis, därest Karlström ej avlidit medan han ännu var fullt arbetsför, från verkets sida framställning i sinom tid blivit gjord om tillerkännande av pension åt Karlström.

Beträffande åter frågan om att söka bereda änka efter f. d. arbetare vid mynt- och justeringsverket — huru förtjänstfullt denne än må hava skött sitt arbete — något slags understöd i form av pension eller livränta, ställer sig verket mycket betänksamt. En given följd av ett bifall till föreliggande framställning bleve naturligtvis, att liknande ansökningar kunde förväntas från samtliga änkor efter förutvarande arbetare vid mynt- och justeringsverket, oaktat dessa ju aldrig erlagt några avgifter vare sig för egen eller änkas pensionering. Därtill kommer ock, att verket ju icke kan äga samma möjligheter som vissa andra institutioner, t. ex. vederbörande fattigvårdsstyrelse, att kunna rättvist bedöma det verkliga behovet i varje föreliggande fall, och att verket sålunda skulle få stor svårighet att vid förekommande framställningar föreslå ett lämpligt understödsbelopp.

Med stöd av vad sålunda anförts får mynt- och justeringsverket i underdånighet hemställa, att den underdåniga framställningen icke måtte föranleda någon Eders Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.» ¶ ¶

Statskontoret.

Statskontoret avgav den 27 mars 1923 infordrat utlåtande och anförde:

»Då riksdagen under de senaste åren beviljat pensioner till belopp av 300 kronor från allmänna indragningsstaten till åtskilliga medellösa eller mindre bemedlade änkor efter arbetare vid Karl Gustafs stads gevärsfaktori, samt det med anledning härav syntes kunna ifrågasättas, huruvida icke jämväl pension från allmänna indragningsstaten borde kunna beredas änkan Karlström, har statskontoret införskaffat närslutna uppgifter om hennes ekonomiska ställning. Då dessa utvisa, att änkan Karlström är medellös, samt av handlingarna tillika framgår, att hon uppnått en ålder av i det närmaste 70 år, finner sig statskontoret böra tillstyrka, att pension måtte tillerkännas henne; och vill statskontoret i fråga om pensionens belopp föreslå, att detta måtte bestämmas till 300 kronor.»

I anslutning härtill hemställde statskontoret, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att änkan Karlström finge från och med ingången av år 1923 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 300 kronor.

De av statskontoret åberopade, införskaffade uppgifter utgjordes dels av ett av vederbörande roteman i Stockholm för änkan Karlström utfärdat medellöshetsintyg, dels ock ett av kommandörkaptenen Sune Wibom utfärdat

intyg, utvisande att änkan Karlström förde en hedrande vandel och befunne sig i behövande omständigheter.

Enligt beslut den 27 april 1923 fann Kungl. Maj:t ansökningen för det dåvarande icke föranleda annan åtgärd, än att Kungl. Maj:t tillerkände änkan Karlström en gratifikation för år 1923 av 300 kronor, att utgå från sjunde huvudtitelns reservationsanslag till extra utgifter.

Nu har änkan Karlström till Kungl. Maj:t ingivit ansökning att jämväl för år 1924 bekomma en gratifikation till enahanda belopp och därvid framhållit, att, då hennes ekonomiska förhållanden sedan föregående år icke på något sätt förbättrats, hon för sitt nödtorftiga uppehälle vore i tvingande behov av understöd. Vid ansökningen hava fogats *dels* ett av ovanbemälda Wibom utfärdat intyg, att sökanden fortfarande vore i synnerligen stort behov av understöd, *dels ock* ett av vederbörande roteman i Stockholm lämnat intyg, utvisande att sökanden saknade egna medel samt underhåll och vård av annan.

*Förnyad
framställning
av sökanden.*

Mynt- och justeringsverket, som den 20 februari 1924 avgivit infordrat utlåtande över den förnyade framställningen, har, under återopande av vad verket i sitt här förut återgivna yttrande av den 12 mars 1923 anfört, förklarat sig icke heller kunna tillstyrka den av änkan Karlström nu gjorda ansökningen.

*Mynt- och ju-
steringsver-
ket.*

I likhet med statskontoret anser jag skäligt och billigt, att ett årligt understöd beredes änkan Karlström. Att till ernående härav i fortsättningen anlita sjunde huvudtitelns anslag till extra utgifter torde icke böra ifrågakomma, utan synes framställning till riksdagen böra göras om pension från allmänna indragningsstaten. Mot det av statskontoret föreslagna pensionsbeloppet har jag intet att erinra.

*Departements-
chefen.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att prägelförmannen vid mynt- och justeringsverket Lars Petter Karlströms änka Emma Kristina Karlström, född Andersdotter, må, räknat från och med den 1 januari 1924, så länge hon förblir i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 300 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bil. litt. vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Grip.